

Správa spirituála EL v šk. r. 2018-2019

"Vy ste soľ zeme; ak však stratí chuť, čím bude osolená? Nie je súca na nič, len aby bola vyhodená a aby ju ľudia pošliapali." Mt 5,13

Boh obdarúva, ale aj požaduje vysokú zodpovednosť. Hodnota každého jedného veriaceho je veľká. Rovnako aj šírka jeho pôsobenia. Keď Ježiš vysielal svojich učeníkov, vysielal ich, aby sa otvorili a nie uzavreli, aby boli slobodní a nie otroci, žiada dynamiku a nie stagnáciu, pôsobenie vo svete a nie vegetovanie, zápas a nie ústupky.

Ste soľ, vraví JK, soľ dáva chuť jedlu a preto kresťan má dať svetu zmysel a "chuť" medzi ľuďmi. Túto "chuť" musí byť cítiť, musí byť zreteľná. Soľ chráni pred hnilobou, rovnako ako evanjelium zvestované učeníkmi, chráni svet pred záhubou.

Stáva sa účinnou vtedy, ak sa sama rozkladá, ničí, aj kresťan sám pre seba nie je nič, no len v obetovaní sa pre druhých, aj jeho život má a nadobúda zmysel. Toto úplné sebazničenie vidíme na Ježišovi Kristovi, preto išiel na kríž. Cirkev ako spoločenstvo veriacich (teda nie budovy, kostoly), ktoré by slúžilo sebe, by nemalo zmysel.

Soľ, ktorá stratí chuť sú kresťania, ktorí z rôznych dôvodov zlyhali. V prípade učeníkov, náprava je možná, pretože zdroj slanosti je sám Kristus. Ak sa zničí klasická soľ nahradíť sa už viac nedá, je bezcenná, preto Kristus varuje. Takúto soľ treba odstrániť, nie je ani do hnoja, ani do zeme, inak by bola neurodná. Aj učenici, ak stratia svoje funkcie soli, sú na odsúdenie, preto dobre treba rozumieť a počúvať JK. Učenici sú nositeľmi vysokých hodnôt, ktoré majú odovzdávať, podať iným. Majú štípať a chutiť soľou a nie byť cukrom sveta, ktorého je síce veľa, je ľahko dosiahnuteľný, ale zároveň zavádza. Štípať, to znamená pomenovávať pravdivo veci a nie ich osladzovať, či nebudaj prikrášľovať. Amen.

Medziludské vzťahy rôznych druhov, sú tými, ktoré vytvárajú spolu atmosféru dôvery, rešpektu a spiritualitu tejto školy, v ktorej pôsobia učitelia a žiaci a obe skupiny sa vzájomne obohacujú. Nie protipóly, ale súhra v rôznosti je tým, čo je odkazom našich predkov, ale aj nás samých pre generácie, ktoré prídu po nás. Každý z nás je účastníkom tejto stavby.

Správu som rozdelila do týchto častí:

- 1 . Aktivity**
- 2. Bohoslužobný život**
- 3. Akreditované školenia a školenia ECAV**
- 4. spolupráca s ELCA a biskupom ZD J. Hroboňom**

1. Aktivity

ELVIK: v čase od 10-12.9.2018 sa konalo v Detskej misii v Píle-Častej, stretnutie prvákov v rámci ELVIK v spolupráci s ELZONE (kresťanská mládež EL-súčasná, aj absolventi), vedením EL a prof. zborom.

Objavili sa prvé náznaky nevhodného správania prvákov, napr. arogancia, tykanie profesorom, oneskorené večierky aj po 22h, nerešpektovanie organizátorov akcie.

Dobrovoľníctvo: na EL od 1.-4. ročník, ktoré bolo orientované na ľudí a nie venčenie psov, prebiehalo od septembra- 21.decembra 2018. Študenti museli počas 3 mesiacov odpracovať 10 h, čo bolo prínosom nielen pre ich známku s náboženstva, ale zároveň vyvolalo hlbšiu diskusiu medzi žiakmi. Ohlasy aj zo strany príjemcov, teda organizácií a ľudí, kde študenti pomáhali a pôsobili, boli pozitívne. Rovnako, pre študentov, nájsť si niečo podľa vlastných schopností a záujmu, bolo výzvou.

Dobrovoľníctvo znamenalo pre našu školu pozitívne zviditeľňovanie a pozitívne referencie po celom západnom dištrikte Slovenska.

Akcia Biela pastelka 2018, bola akciou únie nevidiacich Slovenska a EL, participovali na nej väčšinou druháci a tretiaci, s p. Tomášom Bakom, jej sociálnym poradcom, spolu komunikujem už na príprave tohto podujatia v budúcom šk.r. bude prebiehať 20.9. 2019.

V rámci PK náboženstva, sme urobili 2x **burzu dobrovoľníctva**, prvá bola 17.10.2018 s tým, že sa predstavili viaceré profesionálne dobrovoľnícke organizácie (bola pre všetkých študentov od 1.-5.r.) a druhá bola teraz 21.6. 2019, táto bola **v spolupráci s ERC na Slovensku (výkonná tajomníčka SRC Nata Hovorková)** (3.-4.r.); obe prebiehali v jedálni školy v stredu pred a po Chapel, podľa jej rozdelenia a v piatok 21. 6. 2019 2 a 3 vh, zúčastnili sa jej zahraniční študenti z rôznych krajín: Francúzsko, Nemecko, Taliansko, Grécko, ktorí aktívne pôsobili v Diakonia a cirkevných inštitúciách ERC Sk.

Prespávačka 24. 10. 2018, organizovaná ELZONE, odhalila problém alkoholu a výrazne návykových látok medzi študentmi práve 1. ročníka. Toto rezonuje až doteraz, t.j.do konca šk.r. 2018-19 a ostáva výzvou aj pre budúci rok.

Vzniknutú situáciu je možné riešiť iba dôslednosťou profesorov, vedenia EL, zmenou a doplnením poriadku školy, pastorálnymi rozhovormi so študentmi (ktoré intenzívne prebiehali), ich rodičmi a vnútornou spoluprácou a zmenou všetkých, ktorí spolu vytvárajú duchovné smerovanie EL.

2. Bohoslužobný život

Tvorია: služby Božie , Chapel, modlitebné spoločenstvo a Elzone

Vytvárajú duchovný, neviditeľný a predsa citelne pôsobiaci rozmer lýcea. Spoločenstvo, ktoré takto vytvárame má tvorivý potenciál nielen pre lýceum, ale sa zároveň podieľa na formovaní hodnôt v spoločnosti, ktorej sú naši absolventi plnohodnotnými a dúfam určujúcimi činiteľmi.

1./ Služby Božie boli na našom lýceu 8x, EL využíva kostoly v Bratislave, ďakujem svojim oltárnym spolubratom a spolusestrám v CZ za spoluprácu.

a.) na začiatku a na konci roku vo Veľkom kostole v CZ Staré Mesto, kazateľom bola farárka Mgr. Erika Sokola, program SB bol pripravený a nám zaslaný kantorom zboru prof. Michalkom. Liturgiu mali spirituálky EZŠ Mgr. Karolína Konopeusová a EL ThDr. Ingeborg Pavlovičová PhD. a emeritný biskup ELCA Peter Rogness.

Podmienka presbyterstva CZ Staré Mesto je, že ak chcú EZŠ a EL mať SB vo Veľkom kostole, kazateľmi SB, musia byť len zvolené farárky CZ Staré Mesto, Mgr. Erika Sokola a Mgr. Anka Polcková, a nie spirituálky alebo farári ELCA.

Túto otázku som požiadala vyriešiť nášho zriaďovateľa biskupa ZD Jána Hroboňa.

b.) SB na Pamiatku Reformácie 25.10.2018 v CZ Petržalka, kazateľom bol biskup ZD Mgr. Ján Hroboň, témou bol text prológu Jánovho evanjelia, liturgiu viedla spirituálka EL, hudbu školská skupina, ktorú organizuje Ľubica Dekanová.

c.)adventné SB 21.12.2018 v CZ Petržalka, kazateľkou bola Mgr. Eva Kolesárová, liturgia spirituálka EL, hudba : školská hudobná skupina

d.) pôstne SB 17.4.2019 s čítaním paší v CZ Nové Mesto - Legionárska, kazateľkou bola spirituálka EL, tu by som rada poďakovala 4.A za dôstojne pripravené pašie a hudbu

e.) veľkonočné SB, boli zmenené na Chapel, dôvodom boli čas a semináre, keďže by tieto opätovne v stredu odpadli aj z dôvodu presunu do kostola

f.) rozlúčkové SB piatokov, kde kazateľom bol Trevor Robinson a bývalá spirituálka EL Mgr. Karolína Konopeusová (pk náb.zobralo na vedomie na stretnutí v máji, že sa vráti naspäť k pôvodného stavu a teda tieto SB budú vedené vždy len farármi ECAV a ELCA)

g.) Vstúpenie Krista Pána na nebesá 30.5.2019 a Svätodušný pondelok 10.6.2019, kazateľom bol emeritný biskup ELCA Peter Rogness s liturgiou spirituálky EL v spolupráci s hudobnou skupinou a organistom Mgr. Sabolom.

h.) Odovzdávanie maturitných vysvedčení 07.06.2019 v Malom kostole, program je stabilný niekoľko rokov, kazateľom bol emeritný biskup Peter Rogness a spirituálka EL (pk náb.vzala na vedomie, že kazateľom v budúcnosti môže, ale nemusí byť, kazateľ pozvaný študentami).

Napriek tomu, že SB sú súčasťou vyučovacieho procesu a účasť na nich je povinná, vnímam negatívne neskoré príchody na SB, ktoré nie sú dôsledne triednymi učiteľmi zaznamenané. To následne spôsobuje omyly a nedostatočné a nedôsledné tresty pre študentov, ktorí sú podmiennečne zapísaní.

Hudobná skupina, ktorá sprevádza SB je tvorená týmito členmi :Lubica Dekanová- gitara, Ondrej Mega- klavír, Kamil Sádovský- bicie, Klára Špániková - cajon, Daniel Putiš- klavír, speváčky : Daniela Mozolová a Lenka Petrovičová. Táto skupina ovšem variuje - mení sa.

2 . Chapel je rozdelený do 2 skupín- od 10h-10.25 h a od 10.30h-11h. Počas roku bol pravidelne a prepojený v súlade s cirkevným rokom. Hlavnými kazateľmi boli farári Peter Rogness a Ingeborg Pavlovičová, 1x bol kazateľom aj Trevor Robinson.

Upratovanie a príprava jedálne k Chapel po intervencii riaditeľky školy Ing. Edity Prostředníkovéj je stanovená na stredu od 7.55h - 8.15h, pritom nad triedou majú mať dozor učitelia, ktorí triedu v tom čase vyučujú. Bohužiaľ toto nie celkom funguje, dobrým príkladom sú americkí lektori, slovenskí učitelia sú nedôslední a konajú povrchno (často nebývajú ani prítomní, česť výnimkám).

Horšie ako úprava jedálne je samotná príprava Chapel. Sú triedy, ktoré prípravu ignorujú, nechávajú na poslednú chvíľu a často improvizujú. Oproti tomu musím pochváliť triedy 2.C. a 1. ročník, ktoré v spolupráci aj s triednymi učiteľmi, aktívne

spolupracovali na vytváraní programu. Vďaka patrí žiakom 4.ročníka, ktorí aktívne spolu so mnou participujú na príprave, čo sa prejavilo na pašiách aj ich chapel. Často sa mi ovšem stáva, že, aj keď mnohí moji kolegovia majú záujem pomôcť pri príprave (za čo im ďakujem), chápem, že nemajú prostriedky, aby prinútili študentov, aby pripravili Chapel. Dúfam, že otázku vyrieši nový školský poriadok od školského roku 2019-2020.

Deň otvorených dverí na EL a kapustnica pre pedagogický zbor a zamestnancov EZŠ a EL sú ďalšími mozaikami v budovaní vzájomných vzťahov a atmosféry školy.

V januári 2019 sme sa rozlúčili s kolegyňou Ľubicou Psotovou, ktorá podľahla zákernej chorobe, a v nádeji večného života sme ju odovzdali do Božích rúk. Táto situácia opätovne poukázala na rôznosť negatívnych hodnôt, ktoré v našej škole existujú. Aj keď profesorský zbor sa s ňou rozlúčil až v mieste jej posledného odpočinku v Topoľčanoch, mnohí študenti pochopili pietnu spomienku hlavne ako voľný deň a opätovne sa preukázal nedostatok rešpektu z ich strany a morálnej výšky mnohých našich študentov, čo ma v tejto situácii prekvapilo a mrzí. Aj tu vidno potrebu ďalšieho vplyvu a rozhovorov so študentmi, aby sa podobné neopakovalo.

Farári ECAV a ELCA, ako i niektorí kolegovia (Meghan Freudenberg, Ing.M.Pagáč) sa prišli rozlúčiť do krematória s otcom nášho kolegu Andreja Žitňana.

Lyžiarsky zájazd prvákov nanovo otvoril problém návykových látok a začal ďalšie fázy práce so študentmi pri riešení danej problematiky.

V marci a v máji, v čase maturitných písomiek a ústnych maturít sa EL opäť vybralo pomôcť do rôznych oblastí a CZ v Bratislave, v Jure a v Senci. Tieto aktivity, ktoré si niektoré triedy vytvorili a všetci sme spolu vykonali, boli príležitosťou spoznať niečo nové, cirkevné zbory a ich históriu, ktoré nás obžaluje často z neznalosti, ale zároveň môžu aj obohatiť prekvapivým poznaním našej vlastnej histórie.

Biblická olympiáda prebiehala v spolupráci so seniorkou Prof. ThDr. Sidóniou Horňanovou PhD. a Bratislavským seniorátom na EBF UK v piatok 12. 4. 2019 Za EL sa jej v doprovide spirituálky zúčastnili Rebeka Vařáková 1.A. a Ester Mitalová 1.B., ktorá postúpila do celoslovenského kola, ktoré bolo 4. 6. 2019 v Košiciach. Ester získala 2. miesto. Obom ďakujem a gratulujem.

4. júna 2019 sa vybraní študenti 4.A. zúčastnili dňa MDD v osobitnej škole v Senci, kde autistom, mentálne postihnutým deťom, spestrili hrami a piesňami ich deň. Za túto iniciatívu všetkým ďakujem.

Jún bol v spojení s Elvikom +, stretnutím kresťanov EL. Téma bola Lost in Space, riešil otázku stratenia sa nielen v škole, v duchovnom svete, rezonovala otázka hodnôt a

myslím, že povzbudila mnohých v spoločenstve, ktorí aj keď rôznym spôsobom, máme rovnaký cieľ.

3. Modlitebné spoločenstvo sa pravidelne stretávalo hlavne na nultých hodinách, a niekedy poobede v tzv. kaplnke. Viedla ho Ľubica Dobrovodská a neskôr Ľubica Dekanová a Karolína Drábeková. Tvorili ho chlapci aj dievčatá a malo 30 členov. V čase týždňa modlitieb za jednotu kresťanov v januári 2019, kedy sa modlilo každý deň malo až 100 rôznych účastníkov. Tomuto týždňu boli na našej škole venované aj Chapel na začiatok a na koniec.

4. ELZONE, kresťanská mládež EL, sa stretáva v novom zložení a 2x týždenne, dozor bol: Ing. M. Pagáč a Jožko Budaj. Nástenka a plagáty boli venované cirkevnému roku a propagácii stretnutí.

3. Školenia, akreditované školenia a konferencie.

V júni 2019 som sa zúčastnila niektorých akreditovaných školení kontinuálneho vzdelávania, spolu s kolegyňou PaDr. D. Vitekovou, cez spoločnosti MANI Konzult a Interaktívna škola na témy:

- 1. Využitie myšlienkových máp v edukačnom procese v Trnave*
- 2. Moderné prezentačné nástroje v edukácii- práca v PowerPointe v Trnave*
- 3. Digitalizácia učebných materiálov v Bratislave*
- 4. Nové trendy v tvorbe didaktických testov a úloh v Piešťanoch*

Témy, ktoré som si vybrala, boli pre mňa obohatením a hlavne rozšírením a upevnením vedomostí, ktoré som čiastočne aj pri práci a výučbe náboženstva používala, ale chcela lepšie využiť. Pozitívne na týchto akreditovaných školeniach vidím, že všetky práce a materiály, ktoré sme mali odovzdať sa skutočne vzťahovali k predmetu, ktorý vyučujeme, teda náboženstvo.

Negatívom je samozrejme nedostatok a organizácia času. Keďže išlo o čiastočne distančné a nielen prezenčné vzdelávanie Čas, ktorý som mala, som musela rozdeliť medzi vyučovanie a prípravu k nemu, ako spirituálka nájsť čas na prípravu služieb Božích a zároveň samoštudovať a vytvárať práce pre školiteľov, toto organizovanie, bolo náročné.

Podobne som sa zúčastnila **6. školskej konferencie** 4. a 5. 4. 2019 v Poprade spolu s Mgr. T. Vereščákovou, táto konferencia bola veľmi dôležitá, bola **organizovaná ECAV**, pretože bola skutočne založená na aktuálnej téme z religionistického pohľadu, kresťanskému vzdelávaniu v sekulárnom svete. Prednášajúcim bol prof. Mgr. Jaroslav Vokoun z Teologickej jihočeskej univerzity v Českých Budejovicích. Položil otázky, ktoré sú stále aktuálne. Čo presne myslíme, keď hovoríme o sekularizácii na Slovensku? Odsvetáčenie, ateizáciu, spohanštene? Znamená ona v cirkvi zmeny správania? Mení sa forma a hĺbka zbožnosti? Akým spôsobom a v cirkevnom školstve, ako sa prejavuje? Akým spôsobom na ňu reagovať? Fundamentalizmom, modernizmom? Pluralitou proti netolerancii k odlišným názorom?

3. Spolupráca s ELCA a s BÚ ZD vo Zvolene

Ďakujem za spoluprácu svojmu americkému kolegovi a bratovi Petrovi Rognessovi, ktorá pomohla pri vytvorení priestoru pre všetkých učiteľov a žiakov a na našej škole viedla k pluralizmu a prehĺbeniu názorov a vzájomnej úcty. Dúfam, že napriek zmene, ktorá sa na tomto poste v našej škole odohrá, príchodom nového amerického farára a katechéta, bude viesť k spokojnosti nás všetkých, ktorí touto školou žijeme a s Božím požehnaním naďalej pokračovať.

Ďakujem aj bratovi biskupovi ZD Jánovi Hroboňovi za vždy narýchlo nájdený čas, aby sme spolu mohli viesť spoločné stretnutia pri riešení problémov morálneho, ale aj duchovného spolužitia.

Je mi veľmi ľúto, že som pri riešení problémov nášho EL, našla viac pochopenia u brata emeritného biskupa ELCA P. Rognessa, ktorý ma často v rozhodnutiach podporil a s ktorým sme viedli dlhé teologické debaty o zmysle a určení evanjelického lýcea a jeho ďalšom aj teologickom bytí v duchu ECAV a o tom, čo tento "luteranizmus" znamená pre všetkých, ktorí sú na lýceu, ako u zriaďovateľa brata biskupa ZD Jána Hroboňa.

Ďakujem svojim kolegom a študentom, zamestnancom školy, ktorí nevzdali vnútorný zápas o našu školu a ktorí chcú našu školu založiť na duchovných hodnotách ECAV, založenej na Písme Svätom. Prajem Božie požehnanie všetkým, ktorí pochopili a žijú ako soľ zeme a svetlo sveta.

ThDr.Ingeborg Pavlovičová PhD.

Bratislava 2.7.2019